

Tvoja prva zaposlitev EURES

Ciljno usmerjen program mobilnosti

Vodnik
za iskalce
zaposlitve
in delodajalce

eures.europa.eu
ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob

Socialna Evropa

Tvoja prva zaposlitev EURES

Ciljno usmerjen program mobilnosti

Enostavnejše

- gibanje in delo

- zaposlovanje mladih

v Evropi

Evropska komisija

Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje

Enota C3

Rokopis dokončan januarja 2015

EURES je mreža za sodelovanje med Evropsko komisijo in javnimi zavodi za zaposlovanje iz držav EGP (EU-28 ter Norveške, Islandije in Lihtenštajna) ter drugimi partnerskimi organizacijami, ki podpirajo mobilnost delavcev. EURES je ena od treh osi Programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) 2014–2020.

Ta publikacija je prejela finančno podporo iz Programa Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) 2014–2020.

Dodatne informacije so na voljo na: <http://ec.europa.eu/social/easi>

Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

© Slike na naslovnici: iStockphoto, Getty Images

Za uporabo ali reprodukcijo fotografij, za katere Evropske unije nimata avtorskih pravic, je treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnika ali imetnike avtorskih pravic.

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.***

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu. Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).
Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2015

ISBN 978-92-79-43439-6

doi:10.2767/6752

© Evropska unija, 2015

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Kazalo

Ciljno usmerjen program mobilnosti „Tvoja prva zaposlitev EURES“: kaj je to?	5
Zagotavljanje rešitev za brezposelnost mladih	6
Program YfEj: zavodi za zaposlovanje in kontaktni podatki	7
Kdo izpolnjuje pogoje? Kako sodelovati?	8
Mladi	8
Delodajalci	9
Katere zaposlitve izpolnjujejo pogoje?	10
Čezmejne zaposlitve, pripravništva in vajeništva	11
Primerjava napotenih delavcev in mobilnih delavcev	11
Finančna podpora za mlade	12
Kdo izpolnjuje pogoje?	12
Kateri stroški so kriti?	13
Finančna podpora za MSP (delodajalci)	18
Drugi podporni ukrepi	21
Pripravljalno usposabljanje (jezikovno usposabljanje ali drugo)	21
Podpora v obliki mentorstva	21
Plačilo sodelujočim	22
Pregled pravil programa YfEj	23
Glosar	25
Koristne povezave	27

Ciljno usmerjen program mobilnosti „Tvoja prva zaposlitev EURES“: kaj je to?

„Tvoja prva zaposlitev EURES“ (YfEj) je ciljno usmerjen program mobilnosti, ki **mladim državljanom** katere koli od 28 držav EU oziroma držav Evropskega združenja za prosto trgovino/Evropskega gospodarskega prostora (Efta/EGP)⁽¹⁾ (Norveške in Islandije), starim od 18 do 35 let, pomaga pri iskanju zaposlitve (tj. zaposlitve, pripravništva ali vajeništva) v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP, ki ni država njihovega stalnega prebivališča. Program pomaga tudi **delodajalcem**, zlasti malim in srednje velikim podjetjem (MSP), pri iskanju delovne sile, ki jo potrebujejo za tista delovna mesta, ki jih je težko zapolniti.

Program YfEj temelji na uspešnem triletnem pripravljalnem ukrepu z istim nazivom in podobnimi cilji, ki ga je Evropska komisija začela izvajati leta 2012.

Program YfEj se izvaja v okviru osi EURES Programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) 2014–2020, tj. evropskega instrumenta financiranja, ki ga neposredno upravlja Evropska komisija, da bi prispevala pri izvajanju strategije Evropa 2020. Med drugimi prednostnimi nalogami namenja posebno pozornost ranljivim skupinam, med katere se uvrščajo tudi mladi, ter spodbuja visoko raven kakovosti in trajnostno zaposlovanje. Namen ciljno usmerjenega programa mobilnosti v okviru programa EaSI je preskusiti inovativne metode izvajanja čezmejne zaposlitvene mobilnosti in reševati potrebe posebnih ciljnih skupin, gospodarskih sektorjev, poklicev ali držav.

Vsaka zaposlitev se sklene najmanj za obdobje šestih mesecev na podlagi uradne pogodbe o delu med mlado osebo in delodajalcem. Zaposleni kandidat je upravičen do plačila, seznanjenosti s svojimi pravicami in ustreznega socialnega varstva. Prednost imajo mladi, ki **prvič** iščejo priložnost za delo v drugi državi. Do podpore YfEj pa so upravičeni tudi vsi tisti iskalci zaposlitve, ki so nekoč že študirali ali delali v državi, ki ni njihova matična država.

Tako kot njegov predhodnik se tudi program YfEj izvaja z letnimi pozivi k oddaji predlogov. Izvajajo ga javni zavodi za zaposlovanje, ki so člani mreže EURES, sodelujejo pa lahko tudi druge organizacije trga dela. Te službe morajo upoštevati pravila programa, lahko pa uporabljajo tudi drugačne metodologije.

Geografska pokritost s programom YfEj

Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Estonija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Združeno kraljestvo ter Islandija in Norveška (države Efte/EGP).

„Za selitev v Nemčijo sem se odločila, ker so tu strokovnjaki, kot sem jaz, zelo cenjeni. Čeprav je to prva zaposlitev, povezana z mojim študijem, nemški delodajalci z veseljem usposablajo ljudi in jih zadržijo tudi po usposabljanju.“

Rosa Corchero, španska računalniška tehničarka, ki dela v Nemčiji.

⁽¹⁾ Islandija in Norveška v skladu s sporazumom EGP.

Zagotavljanje rešitev za brezposelnost mladih

Cilj programa YfEj je zagotoviti mladim dragocene izkušnje na področju dela in usposabljanja v času, ko je brezposelnost prebivalcev, starih od 15 do 24 let, več kot dvakrat višja od splošne stopnje brezposelnosti prebivalstva.

Brezposelnost mladih v Evropi je zelo visoka. Novembra 2014 je stopnja brezposelnosti mladih v EU-28 dosegala 21,9% v primerjavi s splošno stopnjo brezposelnosti prebivalstva, ki je znašala 10,0%. Nekaj držav članic z zelo visoko stopnjo brezposelnosti mladih, kot so Grčija, Hrvaška in Španija, je kljub temu zabeležilo bistveno nižje stopnje v primerjavi s preteklimi leti. Videti je tudi, da so osebe, stare od 15 do 24 let, zlasti ženske, še posebej dovzetne za to, da se jih odvrne od zaposlitve. Drug izziv pa predstavlja tudi vključevanje odraslih, starejših od 25 let, na trg dela. To skupino prebivalstva je gospodarska kriza namreč močno prizadela in si po zadnjem okrevanju še ni opomogla.

Čeprav program YfEj ne more rešiti vseh neravnovesij na trgu dela, pa lahko zagotovi rešitve tako, da mladim omogoči lažje pridobivanje delovnih izkušenj v drugi državi članici. Pripomogel bo tudi k izpolnitvi cilja EU, to je, da bo 75% prebivalcev EU, starih od 20 do 64 let, imelo zaposlitev do leta 2020, kot določa strategija za rast Evropa 2020.

Nov program izhaja iz izkušenj pripravljalnega ukrepa YfEj glede učinkovitosti prilagojenih storitev usklajevanja ponudbe in povpraševanja na trgu

dela ter posredovanja zaposlitev skupaj s finančno podporo. Na podlagi ocene programa YfEj je bilo ugotovljeno, da je program pomembno in inovativno orodje za spopadanje z brezposelnostjo, reševanje problema neustreznih kvalifikacij in okrepitev mobilnosti delovne sile v Evropi. Program YfEj dopolnjuje tudi druge programe mobilnosti na nacionalni ravni ali ravni EU⁽²⁾.

Kratek pregled: rezultati pripravljalnega ukrepa YfEj (proračun EU 2011–2013)

Dejavnosti v okviru pripravljalnega ukrepa YfEj so se začele izvajati leta leta 2012, sredstva pa je prejelo skupaj 15 projektov. V obdobju 2012–2014 je bilo v okviru programa YfEj posredovanih 3 400 zaposlitev. Večina zaposlitev so bila delovna mesta, namenjena mladim, ki so bili v času zaposlovanja brezposelni. Glavni trije gospodarski sektorji v smislu posredovanja zaposlitev so informacijske in komunikacijske dejavnosti, druge raznovrstne poslovne dejavnosti ter zdravstvo in socialno varstvo. Večina mladih iskalcev zaposlitve je bila mlajša od 27 let. Mladi, ki so zaključili najmanj srednješolsko ali poklicno izobraževanje, so predstavljali večino iskalcev zaposlitve v okviru programa YfEj. Tri države, ki so v tem obdobju zaposlile največ ljudi, so bile Združeno kraljestvo, Nemčija in Španija. Tri države, ki jih je največ ljudi zapustilo v iskanju zaposlitve drugje, pa so bile Španija, Poljska in Švedska.

(2) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=993&langId=sl>

Program YfEj: zavodi za zaposlovanje in kontaktni podatki

Program YfEj izvajajo javni zavodi za zaposlovanje, člani mreže EURES, v sodelovanju z drugimi organizacijami EURES (v nadaljnjem besedilu: zavodi za zaposlovanje programa YfEj).

Evropska komisija je v celoti politično in finančno odgovorna za program YfEj. Odgovorna je tudi za spodbujanje programa, zagotavljanje napotkov in podpore izvedbenim organizacijam ter celotno spremljanje in ocenjevanje dejavnosti.

Zavodi za zaposlovanje programa YfEj so odgovorni za izvajanje dejavnosti, opredeljenih v tem vodniku. Zagotavljajo **informacije, pomoč pri iskanju zaposlitve in zaposlovanju, usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela, pomoč pred zaposlitvijo, pri zaposlitvi in po zaposlitvi**

tako mladim kot tudi delodajalcem, pri čemer jih vodijo natančno opredeljeni cilji. Čeprav se vsi zavodi za zaposlovanje programa YfEj ukvarjajo s posredovanjem prostih delovnih mest, nekateri ne pokrivajo posredovanja pripravništev in/ali vajeništev. Razpoložljivost takšnih posredovanj in/ali z njimi povezana podpora se zato lahko razlikujeta in sta omejeni.

Priložnosti za zaposlitev in pretok delovne sile bodo precej odvisni od potreb in razmer na trgu dela. Te se lahko sčasoma spreminjajo. Z ukrepom programa YfEj se ni mogoče zavezati, da bo vsakemu zainteresiranemu mlademu iskalcu zaposlitve zagotovljena zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo v drugi državi članici ali da bo vsakemu delodajalcu zagotovljena delovna sila, ki jo išče v tujini.

Več informacij o zavodih za zaposlovanje programa YfEj, njihovih dejavnostih na področju podpore in kontaktnih podatkih lahko najdete na:

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

„Ovire pri samem potovanju pogosto prevladajo nad motivacijo za selitev v tujino zaradi zaposlitve. Možnost zagotavljanja finančne podpore je bistvena za obe strani, program YfEj pa je imel ključno vlogo pri upravljanju stroškov logistike in preselitve.“

Giambattista Bufalino, kadrovski direktor v malteškem iGaming podjetju LB Group.

Kdo izpolnjuje pogoje? Kako sodelovati?

Ciljno usmerjen program mobilnosti YfEj je namenjen mladim iskalcem zaposlitve in podjetjem (zlasti MSP) iz držav EU oziroma držav Efte/EGP⁽³⁾, ki želijo zapolniti prosta delovna mesta. Na naslednjih straneh so pojasnjena pravila za sodelovanje in tudi zahteve, ki veljajo za **zaposlitve** ter tudi **pripravnštva** in **vajeništva**.

Mladi

V programu YfEj lahko sodelujejo mladi, stari **od 18 do 35 let**, ki so državljani EU oziroma držav Efte/EGP in zakonito prebivajo v kateri koli državi EU oziroma državi Efte/EGP ter iščejo zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo v državi EU oziroma državi Efte/EGP, ki ni država njihovega stalnega prebivališča.

Ta starostna skupina je bila izbrana, ker se številni mladi v poznih dvajsetih ali tridesetih letih spopadajo z ovirami pri iskanju zaposlitve, čeprav prehod iz študijskega v delovno okolje običajno poteka med 18. in 24. letom. Ovire za to generacijo običajno vključujejo negotov trg dela in previsoko kvalificiranost.

Vsi kandidati morajo biti v času, ko vložijo prijavo, stari od 18 do 35 let. Do zaposlitve, pripravništva ali vajeništva ter finančne podpore je upravičen vsak kandidat, ki je vložil prijavo, preden je dopolnil 36 let.

Profil iskalcev zaposlitve

Program YfEj ni namenjen izključno iskalcem prve zaposlitve. Sodelujejo lahko vsi mladi, ki izpolnjujejo navedena merila (ne glede na stopnjo izobrazbe, delovne izkušnje/izkušnje usposabljanja ali ekonomsko in socialno ozadje), če izpolnjujejo zahteve za delovno mesto in pogoje delovne zakonodaje države zaposlitve. Prijavijo se lahko mladi z visokimi in nizkimi kvalifikacijami.

Kontrolni seznam za iskalce

- Državljan in zakoniti prebivalec EU-28 oziroma države Efte/EGP (Islandije in Norveške).
- Starost 18 do 35 let v času vložitve prijave.
- Išče zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP.
- Iskalec zaposlitve ali zaposleni, ki želi zamenjati službo, vendar ne nujno prvokrat **mobilni** kandidat.
- V času prijave ima lahko visoke ali nizke kvalifikacije.
- Delovne izkušnje so koristne, vendar niso bistvene.

Za informacije o **prehodnih** ukrepih, ki veljajo za delavce s Hrvaške, obiščite:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=466&langId=sl>

„Program je bil izredno koristen in ga z veseljem priporočam vsem. Težko se je bilo preseliti, saj sta moja družina in dekle še vedno v Grčiji, vendar pa se mi zdi, da sem novo življenje začel v najboljših možnih pogojih.“

Alexandros Giannoulakis, grški zdravstveni tehnik na Finskem.

⁽³⁾ Upravičene države v razdelku **Usmerjen program mobilnosti „Vaša prva zaposlitev EURES“: kaj je to?**

Delodajalci

V programu YfEj lahko sodelujejo vsa zakonito ustanovljena podjetja, zlasti MSP, ali druge organizacije iz držav EU oziroma držav Efte/EGP. Vendar pa lahko samo MSP dobijo finančno podporo.

V programu lahko sodelujejo tudi podjetja iz Švicarske konfederacije, Lihtenštajna⁽⁴⁾ ali tretjih držav, **če so zakonito ustanovljena v kateri koli državi EU oziroma državi Efte/EGP.**

Vse organizacije morajo izpolnjevati zahteve delovne in davčne zakonodaje v državah, v katerih so ustanovljene.

Zaposlitve v evropskih institucijah in organih ter drugih mednarodnih političnih, gospodarskih, socialnih in znanstvenih organizacijah (kot so OZN, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, Svet Evrope in podobno) ter tudi v nadnacionalnih regulativnih organih in njihovih agencijah ne izpolnjujejo pogojev. Ta merila veljajo tudi za mreže, platforme in druge podobne organizacije, ki jih financira EU.

Osredotočanje na MSP

MSP v okviru programa YfEj pomeni podjetje z največ 250 zaposlenimi. Ta podjetja so glavna ciljna poslovna skupina zaradi njihovega prispevka k evropski gospodarski rasti, zlasti na področju ustvarjanja novih delovnih mest. MSP predstavljajo več kot 99% podjetij, ki ustvarjajo več kot 66% vseh delovnih mest

(88,8 milijona zaposlenih v EU-28 leta 2013) in so ključno gonilo gospodarske rasti, inovacij, zaposlovanja in socialne vključenosti. Zagotavljajo dve tretjini delovnih mest v zasebnem sektorju in prispevajo več kot polovico skupne dodane vrednosti, ki jo ustvarjajo podjetja v EU.

Med raznovrstnimi dejavniki, ki lahko pomagajo MSP pri premagovanju gospodarske krize, so izboljšanje kvalifikacij, inovacije in internacionalizacija. Morda bi bilo treba zaposliti tudi nadarjene delavce iz drugih držav članic. Vendar pa MSP redko zaposlujejo ali sprejemajo pripravnike ali vajence iz drugih držav. Manjša podjetja se predvsem spopadajo s težavami, povezanimi s stroški selitve in/ali zagotavljanja usposabljanja in podpore v obliki mentorstva, da bi olajšala vključevanje mobilnih kandidatov.

Finančna podpora, ki jo zagotavlja program YfEj, je zlasti namenjena pomoči MSP pri zaposlovanju in boljšem vključevanju nadarjenih mladih iz drugih držav EU oziroma držav Efte/EGP.

Drugi delodajalci

Velika podjetja ali druge organizacije, ki izpolnjujejo pogoje, vendar ne spadajo v opredelitev „MSP“, lahko skupaj z zavodi za zaposlovanje, ki delujejo kot delodajalci, sodelujejo v programu YfEj, vendar **brez** finančne podpore programa YfEj. Ti delodajalci že imajo dobro delujoče službe za vključevanje zaposlenih in mentorstvo.

(4) Državi Efte, ki ne sodelujeta v programu YfEj.

Katere zaposlitve izpolnjujejo pogoje?

Za upravičenost do podpore v okviru YfEj mora delovno mesto zapolniti oseba, „ki opravlja resnično in učinkovito delo po navodilih druge osebe in za katero je plačana“. To je opredeljeno v sporočilu Komisije iz leta 2010 z naslovom „Ponovna potrditev prostega gibanja delavcev“ in okrepljeno v evropski sodni praksi.

Zaposlitev je delovno mesto v organizaciji, ki ga zapolnjuje zaposleni; pripravništvo in vajeništvo (usposabljanje na delovnem mestu) sta časovno omejeno praktično usposabljanje, opravljeno na delovnem mestu. (Vsi izrazi so dodatno pojasnjeni v glosarju ključnih izrazov in okrajšav na straneh 25–26).

Zavodi za zaposlovanje programa YfEj dajejo prednost prostim delovnim mestom, zato se nekateri ne ukvarjajo tudi s posredovanjem pripravništev in/ali vajeništev. Razpoložljivost takšnih posredovanj in/ali z njimi povezana podpora se zato lahko razlikujeta in sta omejeni. Kandidati morajo dodatne informacije o tem poiskati na zavodih za zaposlovanje programa YfEj.

Splošna pravila

V okviru programa YfEj je načeloma vsaka zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo, ki izpolnjuje pogoje nacionalne zakonodaje, upravičeno do podpore ne glede na gospodarski sektor ali nacionalni ureditveni okvir. Vendar pa pripravništva in vajeništva, ki sta del zahtev obveznega potrjevanja poklicne usposobljenosti (kot v običajni praksi v okviru reguliranih poklicev,

kot so pravo, medicina in arhitektura), program YfEj **ne** zajema.

Kandidati morajo biti v času, ko sprejmejo zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo, brezposelni, tj., ne smejo biti v pogodbenem razmerju z nobenim delodajalcem, ne v svoji državi stalnega prebivališča ne drugje.

V **vseh** okoliščinah morajo upravičene zaposlitve izpolnjevati naslednje standarde:

- biti morajo v državi EU oziroma državi Efte/EGP, ki ni država stalnega prebivališča mladega iskalca zaposlitve, pripravnika ali vajenca;
- zagotavljati morajo odprte in pregledne informacije o pravicah in obveznostih pripravnika/vajenca, delodajalca, drugih zainteresiranih strani na trgu dela in, kjer je primerno, organizacij za izobraževanje/poklicno usposabljanje;
- izpolnjevati morajo zahteve nacionalne delovne zakonodaje in zakonodaje s področja socialnega varstva ter zagotavljati ustrezno zaščito in pravice (npr. socialna varnost, zdravstveno in nezgodno zavarovanje) mobilnim delavcem in mobilnim pripravnikom ali vajencem;
- zagotoviti je treba plačilo in pisno pogodbo;
- v pogodbi o delu je treba opredeliti poklicne cilje (ali cilje poklicnega usposabljanja), trajanje pogodbenega razmerja, delovni čas, pravice in obveznosti, plačilo in določbe o socialni varnosti;
- trajati morajo najmanj **šest mesecev**;
- biti morajo za polni **ali** krajši delovni čas (ne manj kot 50% ekvivalenta polnega delovnega časa).

Posebna pravila za **pripravništvo in vajeništvo**:

Sodelujoča podjetja ali druge organizacije gostiteljice morajo biti pripravljene zaposliti pripravnike ali vajence iz drugih držav članic in morajo izpolnjevati nacionalne standarde in standarde programa YfEj, ki veljajo za pripravništvo ali vajeništvo.

Vsi delodajalci, ki v okviru programa YfEj zaposlijo pripravnika ali vajenca, morajo:

- zagotoviti izobraževanje in usposabljanje na delovnem mestu, ki izboljšuje znanja in spretnosti;
- zagotoviti ustrezno poklicno tutorstvo/mentorstvo v podjetju gostitelju ali organizaciji gostiteljici med trajanjem usposabljanja na delovnem mestu;
- zagotoviti pomoč, kolikor je mogoče, pri nastanitvi in logistiki, kot je pomoč pri iskanju nastanitve (npr. v mladinskem prenočišču, gostiteljski družini ali stanovanju), omogočiti prisotnost na učnih urah v primeru dualnega sistema izobraževanja in, če je primerno, zagotoviti dodatno finančno podporo iz nacionalnih virov financiranja (javnih ali zasebnih);
- izdati spričevalo ali pisno potrdilo o formalnem priznavanju znanja, spretnosti in kompetenc, pridobljenih med pripravništvom ali vajeništvom, v skladu s prakso podjetja/organizacije ali nacionalno prakso.

Kontrolni seznam za delodajalce

- Velika organizacija ali MSP, ki je zakonito ustanovljena v državi EU oziroma državi Efte/EGP.
- Imeti mora eno prosto mesto ali več prostih mest za zaposlitev, usposabljanje ali vajeništvo.
- Biti mora pripravljen zaposlovati mlade iz druge države EU-28 oziroma države Efte/EGP (Islandije in Norveške).
- Zagotoviti mora zaposlitev v skladu z nacionalno delovno zakonodajo in zakonodajo s področja socialnega varstva.
- Pogodba mora trajati najmanj 6 mesecev, zaposlitev pa mora biti za polni ali krajši delovni čas (= ali > 50% ekvivalenta polnega delovnega časa).
- Za pripravnike ali vajence: biti mora zmožen zagotoviti izobraževanje in usposabljanje na delovnem mestu ter podporo pri preselitvi in izdati spričevalo/potrdilo o pridobljenih spretnostih in kompetencah ob koncu zaposlitve.

Čezmejne zaposlitve, pripravništva in vajeništva

Program YfEj zagotavlja finančno podporo za nadnacionalne in čezmejne dejavnosti za mlade mobilne delavce pri selitvi v tujino, če v državi, v kateri se bodo zaposlili, prijavijo prebivališče (stalno ali začasno).

Vendar pa kandidat za dejansko čezmejno zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo brez potrebe po selitvi ali dvojnem prebivališču ne bo dobil pavšalnega financiranja za pokritje stroškov selitve (za več informacij o finančni podpori glej stran 13).

To na primer velja za kandidate, ki nameravajo delati ali privolijo v delo v sosednji državi EU oziroma državi Efte/EGP, ne da bi zamenjali državo stalnega prebivališča, kar pomeni dnevno migracijo. Vendar pa lahko ti kandidati še vedno koristijo storitve usklajevanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela ter posredovanja zaposlitve, vključno s finančno podporo za druge kategorije izdatkov.

Primerjava napotnih delavcev in mobilnih delavcev

Program YfEj se ne more uporabljati za pogodbe o delu, za katere velja zakonodaja EU o napotitvi delavcev na delo (Direktiva 96/71/ES).

Napotni delavci in mobilni delavci spadajo v dve različni kategoriji: „napotni delavec“ je zaposlen v državi članici in ga njegov delodajalec začasno napoti na delo v drugi državi članici.

V primerjavi z njim je „mobilni delavec“ nekdo, ki se odloči oditi v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP, da bi našel delo ali poklicno usposabljanje, tj., ki sprejme plačano prakso v drugi državi članici in je tam zaposlen.

Finančna podpora za mlade

Finančna podpora programa YfEj pokriva del stroškov sodelujočih – mladih in delodajalcev –, povezanih z dejavnostmi posredovanja nadnacionalne ali čezmejnne zaposlitve.

Tako kot pri drugih ukrepih za mobilnost, ki jih sofinancira Evropska komisija, je **pavšalno financiranje** eden izmed mehanizmov financiranja, ki se uporabljajo v programu YfEj. Ta metoda olajšuje izračun zneska nepovratnih sredstev z uporabo **predhodno določenih stopenj** za določene kategorije izdatkov. Je tudi pregleden sistem, ki zagotavlja enako obravnavanje upravičencev.

Druge kategorije podpore bodo zahtevale predložitev ocene proračuna upravičenih stroškov ali računa ali potrdila o plačilu za nastale stroške, preden se lahko izplača povračilo.

Kdo izpolnjuje pogoje?

Vsak mladi iskalec zaposlitve, ki izpolnjuje merila za sodelovanje, opredeljena na strani 9 – in ki se je prijavil na zavodu za zaposlovanje programa YfEj kot iskalec zaposlitve, pripravništva ali vajeništva v drugi

državi članici –, izpolnjuje pogoje za zaposlovanje in finančno podporo, če:

- je predhodno izbran za prosto delovno mesto v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP prek zavoda za zaposlovanje programa YfEj,
- so izpolnjeni pogoji za upravičenost do financiranja, kot so opredeljeni v tem vodniku, ter jih je odobril zavod za zaposlovanje programa YfEj.

Koristi od podpore programa YfEj imajo lahko tudi iskalci zaposlitve, ki začasno živijo v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP in tam iščejo zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo. V ta namen se morajo prijaviti na zavodu za zaposlovanje programa YfEj in biti izbrani za eno ali več prostih delovnih mest, če so le-ta na voljo, v zadevni državi gostiteljici. Ti kandidati so upravičeni do vseh kategorij finančne podpore, razen nadomestila za selitev.

Iskalci zaposlitve se morajo vedno prijaviti na zavodu za zaposlovanje programa YfEj. Prijava pa ni jamstvo za finančno podporo. Iskalci zaposlitve, ki so našli zaposlitev v drugi državi članici prek drugih organizacij ali kontaktov, do finančne podpore niso upravičeni.

Kateri stroški so kriti?

Finančna podpora se izplačuje od samega začetka, preden kandidat začne delati. Kot je navedeno zgoraj, je lahko v obliki pavšalnega nadomestila ali povračila dejanskih stroškov.

Pavšalna nadomestila krijejo del potnih stroškov, zavarovanje in stroške bivanja, ki nastanejo med potovanjem na razgovor, in izdatke, povezane s selitvijo pred prejetjem prve plače. Finančna podpora kandidatu pripada ne glede na velikost podjetja/organizacije delodajalca.

Mladi kandidati lahko zaprosijo tudi za delno povračilo stroškov:

- jezikovnih tečajev,
- priznavanja kvalifikacij,
- mobilnosti v primeru posebnih potreb.

Kandidati so dolžni urediti svoje potovalno zavarovanje. Imeti morajo tudi evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je brezplačna kartica za dostop do zdravstvenega varstva, ki je potrebno z medicinskega

vidika in ga zagotavlja država med začasnim bivanjem v kateri koli državi EGP pod enakimi pogoji in po enakih cenah (v nekaterih državah brezplačno), ki veljajo za prebivalce, ki so zavarovani v navedeni državi⁽⁵⁾.

Pot na razgovor v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP

Izraz „razgovor“ se nanaša na individualni pogovor z enim ali več delodajalci. Vključuje lahko tudi izbirne natečaje. Pot v tujino na razgovor **ni obvezna**, je samo eden od številnih izbirnih postopkov.

Pot na razgovor prav tako ni **pravica**, saj se povabila na razgovor izdajo šele po dogovoru med delodajalci, ki sodelujejo v programu YfEj, in zadevnimi zavodi za zaposlovanje. Po možnosti povabilo izdajo samo v primerih, ko je velika verjetnost, da bo kandidat zaposlen, in upoštevajo trajanje poti in stroške za iskalca zaposlitve. Kandidat lahko sprejme ali zavrne pot na razgovor ali predlaga drugo možnost, kot je telefonski razgovor ali video konferenca.

⁽⁵⁾ Več informacij o kartici in o tem, kako jo pridobiti, je na voljo na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl>

Nadomestilo za pot na razgovor v drugo državo EU se lahko odobri šele, ko zavod za zaposlovanje programa YfEj preuči dejanske potrebe po zaposlovanju pri delodajalcu(-ih) in morebitno razmerje med stroški in koristmi.

Če se kandidatu odobri pot na razgovor v tujino, je upravičen tudi do fiksnega zneska, ki temelji na razdalji od kraja stalnega prebivališča do kraja razgovora, ter dnevnih stroškov bivanja za največ 3 dni. To nadomestilo je prispevek k stroškom potovanja in bivanja (prehrana, lokalni prevoz, telekomunikacije in drugo), vključno s potovalnim zavarovanjem in namestitvijo (glejte preglednico spodaj).

Pot na razgovor v državi kandidata

Delodajalci pogosto odpotujejo v državo stalnega prebivališča kandidata, da bi izvedli razgovore na zaposlitvenih sejmih ali nadnacionalnih zaposlitvenih dogodkih. To je lahko učinkovit način za spodbuditev števila posredovanih zaposlitev ob sočasnem zmanjšanju stroškov potovanja kandidatov.

Kljub prihrankom, ki jih ponuja ta možnost, imajo lahko kandidati še vedno znatne stroške, zlasti

če je razgovor v mestu, ki je precej oddaljeno od kraja prebivališča. V teh razmerah pravila za pot na razgovor v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP veljajo tudi za pot na razgovor v domači državi. Veljajo ista merila ocenjevanja kot za pot na razgovor v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP.

Ta možnost še zlasti velja za tiste kandidate, ki potujejo v velikih državah ali z nacionalnih otoških ozemelj v celinsko Evropo.

Izračun geografske razdalje do razgovora

Geografska razdalja, ki določa odobreni znesek za podporo poti na razgovor, se izračuna od kraja prebivališča (ali najbližjega glavnega mesta) do kraja, kjer poteka razgovor (ali najbližjega glavnega mesta).

Če pot vključuje različne lokacije v državi članici ali več državah članicah, mora odobreno nadomestilo temeljiti na razdalji med krajem stalnega prebivališča kandidata in najbolj oddaljenim krajem, v katerem poteka razgovor.

Druge možnosti razgovora

Kadar je mogoče, je treba za razgovor uporabiti telefon ali videokonferenco. Zavodi za

zaposlovanje programa YfEj morajo omogočiti dostop do videokonferenčnih storitev mladim kandidatom in/ali delodajalcem, ki nimajo potrebne opreme.

NADOMESTILO ZA MLADEGA DELAVCA ZA RAZGOVOR(-E)					
Ciljni kraj ali država	Razdalja (km)	Znesek (EUR)		Pravilo dodelitve	Obveznosti poročanja
		Potni stroški in stroški namestitve	Dnevni stroški bivanja		
Katera koli država EU-28 oziroma država Efte/EGP (Islandija in Norveška)	0 – 50	0	50/dan 25/polovica dneva	Povabilo na razgovor s strani delodajalca in odobritev zavoda za zaposlovanje programa YfEj	Izjava, ki jo podpiše mladi kandidat
	> 50 - 250	100			
	> 250 – 500	250	Opomba: <i>največ 3 dni</i>		
	> 500	350			

Nadomestilo za selitev v drugo državo članico

Če je mladi kandidat dobil zaposlitev v drugi državi članici, ima pravico do (pavšalnega) nadomestila, preden zapusti državo stalnega prebivališča, toda šele po pisni potrditvi delodajalca glede ponudbe in podrobnosti pogodbe o delu. Ta postopek sproži in odobri zavod za zaposlovanje programa YfEj.

Nadomestilo se spreminja glede na ciljno državo in znaša od 635 EUR do 1 270 EUR. Krije nekatere izmed potnih stroškov in stroškov bivanja, vključno s stroški potovalnega zavarovanja in nastanitve, ki nastanejo zaradi prebivanja v ciljni državi (ne velja za čezmejne dnevne migrante ali kandidate, ki začasno prebivajo in iščejo zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP).

NADOMESTILO ZA MLADEGA DELAVCA ZA SELITEV V DRUGO DRŽAVO ČLANICO (POSREDOVANJE ZAPOSLOTITVE)			
Ciljna država	Znesek (EUR)	Pravilo dodelitve	Obveznosti poročanja
Avstrija	1 025	Po prejemu pogodbe o zaposlitvi ali enakovredne pogodbe in po odobritvi zavoda za zaposlovanje programa YfEj	Podpisana izjava zaposlenega kandidata
Belgija	970		
Bolgarija	635		
Češka	750		
Ciper	835		
Danska	1 270		
Estonija	750		
Finska	1 090		
Francija	1 045		
Grčija	910		
Hrvaška	675		
Irska	1 015		
Islandija	945		
Italija	995		
Latvija	675		
Litva	675		
Luksemburg	970		
Madžarska	655		
Malta	825		
Nemčija	940		
Nizozemska	950		
Norveška	1 270		
Poljska	655		
Portugalska	825		
Romunija	635		
Slovaška	740		
Slovenija	825		
Španija	890		
Švedska	1 090		
Združeno kraljestvo	1 060		

Druga finančna podpora

Mladi kandidati, ki se želijo preseliti v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP in tam delati, so pod nekaterimi pogoji upravičeni tudi do dodatne finančne podpore, povezane s stroški **usposabljanja** ali **selitve**. Ta podpora se zagotovi na podlagi povračila dejanskih stroškov in jo je treba vedno ustrezno utemeljiti, preden pride do dejanskega izdatka.

Kadar se morajo mladi udeležiti **jezikovnega tečaja**, lahko zadevne stroške neposredno krije bodisi kandidat bodisi zavod za zaposlovanje programa YfEj.

Če se želi kandidat preseliti v drugo državo EU oziroma državo Efte/EGP zaradi zaposlitve, pripravništva ali vajeništva pri novem delodajalcu z njegovega strokovnega področja, se od kandidata lahko zahteva priznanje **akademskih in/ali poklicnih kvalifikacij**.

Cilj programa YfEj je tudi spodbujati enakost in vključevanje z zagotavljanjem lažjega dostopa mladim s posebnimi potrebami. Te potrebe so lahko povezane z zdravjem ali pa so posledica ekonomskega, socialnega ali kulturnega ozadja kandidatov. Geografski dejavniki prav tako lahko privedejo do dodatne finančne podpore za kandidate iz najbolj oddaljenih regij Evrope ali obrobni regij ali držav na območju EGP, npr. Cipra, Malte, severne Skandinavije, severne Italije itd. Kandidati, ki izpolnjujejo ta merila, so lahko upravičeni do dodatnega nadomestila za selitev.

Dodatne informacije o pogojih za upravičenost do podpore lahko zagotovi vsak zavod za zaposlovanje programa YfEj. V naslednji preglednici je pregled finančne podpore, ki je na voljo za jezikovno usposabljanje, priznavanje kvalifikacij in dopolnilno nadomestilo za selitev.

DRUGI PODPORNİ UKREPI ZA MLADE			
Ukrep	Znesek (EUR)	Pravilo dodelitve	Obveznosti poročanja
Jezikovni tečaj	Povračilo dejanskih prijavljenih stroškov do 1 270 EUR	Pogojno: vložitev vloge za financiranje z opisom in oceno usposabljanja	Polna utemeljitev nastalih stroškov, fotokopija računa/potrdila o plačilu in spričevalo o usposabljanju
Priznavanje kvalifikacij	Povračilo dejanskih prijavljenih stroškov do 1 000 EUR	Pogojno: vložitev vloge za financiranje s fotokopijo nacionalnega visokošolskega ali poklicnega potrdila	Polna utemeljitev nastalih stroškov, fotokopija računa/potrdila o plačilu
Dopolnilno nadomestilo za selitev	Povračilo upravičenih prijavljenih stroškov do 500 EUR	Pogojno: vložitev vloge za financiranje s fotokopijo zdravstvenega spričevala, izjavo o prejemkih, kopijo osebne izkaznice ali drugega dokumenta in, če je mogoče, oceno začasnih stroškov	Podpisana izjava kandidata (v primeru predhodne utemeljitve in ocene stroškov) ali polna utemeljitev nastalih stroškov, fotokopija računa/potrdila o plačilu v primeru nadomestila dejanskih prijavljenih stroškov

Finančna podpora za MSP (delodajalci)

Delodajalci (MSP), ki prek programa YfEj zaposlijo mobilne kandidate za zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo, so upravičeni do finančne podpore, ki bo pokrila nekatere stroške programa vključevanja za novo zaposlene mlade delavce, pripravnike ali vajence. Pri mednarodnem zaposlovanju lahko ustrezna podpora za vključevanje po zaposlitvi kandidatu pomaga pri navajanju na novo zaposlitev.

Zahteve programa vključevanja

MSP (delodajalci) lahko **izberejo** organizacijo programa vključevanja, a ne glede na to, ali se za to odločijo ali ne, lahko MSP še vedno koristijo podporo in storitve zaposlovanja programa YfEj. MSP lahko samo odloči, ali bo glede na potrebe po zaposlovanju zaprosilo za finančno podporo programa YfEj.

Program vključevanja zajema zagotavljanje uvajanja, po možnosti v kombinaciji z drugo podporo po

zaposlitvi, ki jo zagotovi delodajalec za nove mlade mobilne delavce/pripravnike/vajence. Cilj tega je olajšati njihovo vključevanje v zaposlitev in odpravljanje ovir za mobilnost delavcev.

Program vključevanja je običajno omejen na prvih nekaj tednov po zaposlitvi in ga lahko sestavljata usposabljanje, povezano z delom, in/ali jezikovni tečaj. Oba se lahko zagotovita v podjetju/organizaciji ali zunaj njega/nje.

Upoštevajte, da je v primeru pripravnikov ali vajencev *pravilo pogojenosti za pridobitev podpore, da se program vključevanja in načrtovani program pripravništva ali vajeništva ne smeta prekrivati*. MSP, ki se prijavi, mora svojo vlogo utemeljiti.

Učne komponente programa vključevanja (npr. uvažanje ali jezikovni tečaj) morata, kjer je to mogoče, spremljati administrativna podpora in pomoč novemu zaposlenemu pri preselitvi. To je še posebno pomembno za pripravnike in vajence.

Čeprav mora obseg in vsebino programa vključevanja določiti delodajalec, mora program **vedno** vključevati vsaj komponento usposabljanja ali učno komponento. Stopnja programa lahko torej sega od **osnovne** (s samo eno učno komponento) do **izčrpne** (modul usposabljanja se povezuje z administrativno podporo in pomočjo pri preselitvi) in se priporoča za vse zaposlene delavce, zlasti pripravnike in vajence.

Priporočeno trajanje programa vključevanja

Program vključevanja se lahko izvaja v zaporednih ali ločenih obdobjih, če se začne v prvih treh tednih zaposlitve, pripravništva ali vajeništva. Čeprav ni posebnih zahtev glede trajanja, mora biti načrt usposabljanja izvedljiv za doseg pričakovanih učnih rezultatov.

Kako dobiti finančno podporo

Da bi bil delodajalec (MSP) upravičen do financiranja, mora utemeljiti vlogo in navesti opis programa vključevanja. Vse to se lahko pojasni, ko delodajalec vloži ponudbo za prosto delovno mesto ali je predhodno izbral mobilnega kandidata. Potrebe po usposabljanju je treba opredeliti najkasneje v fazi razgovora.

MSP mora vložiti vlogo s kratkim opisom predlaganega programa vključevanja, preden mladi kandidat začne delati v podjetju. Vse vloge mora preveriti in potrditi zadevni zavod za zaposlovanje programa YfEj. Ta zagotavlja vse potrebne informacije in obrazce za vlogo.

Za razčlenitev pavšalnih zneskov na državo članico na podlagi značilnosti zagotavljenega usposabljanja si oglejte naslednjo preglednico.

PAVŠALI, KI SE UPORABLJAJO ZA PROGRAME VKLJUČEVANJA V MSP ZA MLADE ZAPOSLENE DELAVCE*				
Država zaposlitve	Osnovno uvajanje (EUR)	Izčrpno uvajanje (EUR)	Pravilo dodelitve	Obveznosti poročanja
	I	II		
Avstrija	820	1025	Pogojno: vložitev vloge na podlagi odobritve zavoda za zaposlovanje programa YfEj	Zahteva za plačilo in podpisan seznam udeležencev s kratkim opisom teme in trajanja
Belgija	775	970		
Bolgarija	505	635		
Češka	600	750		
Ciper	665	835		
Danska	1015	1270		
Estonija	600	750		
Finska	872	1090		
Francija	835	1045		
Grčija	725	910		
Hrvaška	540	675		
Irska	810	1015		
Islandija	755	945		
Italija	795	995		
Latvija	540	675		
Litva	540	675		
Luksemburg	775	970		
Madžarska	525	655		
Malta	660	825		
Nemčija	750	940		
Nizozemska	760	950		
Norveška	1015	1270		
Poljska	525	655		
Portugalska	660	825		
Romunija	505	635		
Slovaška	590	740		
Slovenija	660	825		
Španija	710	890		
Švedska	870	1090		
Združeno kraljestvo	845	1060		

* Zneski na kandidata.

Drugi podporni ukrepi

Ukrepi, ki so opisani v zgornjih razdelkih, vključujejo **neposredno podporo** za mlade in MSP. Vendar pa so mladim lahko na voljo tudi druge podporne storitve, ki jih **brezplačno** nudijo zavodi za zaposlovanje programa YfEj.

Zagotovi se lahko dodatna podpora za usposabljanje ali mentorstvo, da se privabijo kandidati za zaposlitev, pripravništvo in vajeništvo ali da se poveča uspeh zaposlovanja. Takšna podpora ima lahko več različnih oblik, pomembno je le, da dosega učne cilje ali cilje podpore.

Pripravljalno usposabljanje (jezikovno usposabljanje ali drugo)

Kot je omenjeno na strani 14, mladi kandidati lahko izpolnjujejo pogoje do povračila izdatkov za jezikovne tečaje, ki jih plačajo sami. V nekaterih primerih se za pomoč lahko zaprosi tudi zavod za zaposlovanje programa YfEj, ki lahko na primer zagotovi ali olajša dostop do **jezikovnega ali drugega osnovnega usposabljanja**, namenjenega izboljšanju splošnih kompetenc in prilagodljivosti kandidata prihodnji zaposlitvi, pripravništvu ali vajeništvu. Tovrstno usposabljanje je na voljo predhodno izbranim ali zaposlenim mladim, za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo usposabljanje.

Pripravljalno usposabljanje je kratkoročni podporni ukrep za zaposlovanje. Nadaljevalne poklicno usposabljanje ali usposabljanje zaradi obveznega potrjevanja poklicne usposobljenosti se ne financira v okviru programa YfEj.

Podpora v obliki mentorstva

Poleg poklicnega mentorstva v podjetju, ki ga zagotavljajo delodajalci (dodatne informacije najdete na strani 19), lahko podporo v obliki mentorstva zlasti pripravnikom in vajencem zagotovijo tudi zavodi za zaposlovanje programa YfEj. To je izbirni podporni ukrep.

Cilj podpore v obliki mentorstva je ponuditi socialno pedagoško podporo in usmerjanje zunaj zaposlitve pripravnikom in vajencem, ki potrebujejo bolj strukturirano okolje, da bi uspeli na svojem novem mestu v državi gostiteljici (npr. pomoč pri pravnih, institucionalnih, družinskih ali drugih zadevah, povezanih z nastanitvijo v novi državi). Trajanje in narava takšne podpore se lahko razlikujeta glede na potrebe kandidatov.

Več informacij o **pripravljalnem usposabljanju ali podpori programa YfEj v obliki mentorstva** je na voljo pri ustreznih zavodih za zaposlovanje programa YfEj.

Plačilo sodelujočim

Plačilo mladim je treba izvesti takoj, ko je to mogoče, vključevati pa mora čim manj papirologije.

Mladim kandidatom ali zaposlenim, pripravnikom ali vajencem je treba po možnosti plačati, **preden** se udeležijo razgovora za zaposlitev v domači državi ali v tujini in preden se preselijo v tujino zaradi sprejetja zaposlitve. To je mogoče **samo, če so izpolnjeni pogoji za upravičenost do financiranja in jih je potrdil zadevni** zavod za zaposlovanje programa YfEj.

Plačilo je treba izvesti po prejetju pisnega potrdila glede razgovora s strani delodajalca z vsemi potrebnimi informacijami ali, v primeru zaposlitve, kopije pogodbe o delu s strani delodajalca ali vsaj podpisane pisma obveze, ki potrjuje ponudbo zaposlitve, pripravništva ali vajeništva.

Mladi prejmejo nadomestilo za pot na razgovor ali selitev samo, če delodajalec potrdi, da sam ni zagotovil plačila istih stroškov (preprečitev dvojnega

financiranja). Zavodi za zaposlovanje programa YfEj morajo v tej zvezi vnaprej preveriti koristi delodajalca.

Delodajalec mora poslati dokumente neposredno zavodu za zaposlovanje programa YfEj. V vsakem primeru mora zavod za zaposlovanje programa YfEj preveriti zakonitost in poštenost predloženih dokumentov.

Stroški, ki jih ima mladi kandidat z jezikovnim usposabljanjem, se plačajo po zaključku tečaja.

Podobno se stroške, ki so nastali za priznanje kvalifikacij, plača po tem, ko je kandidat opravil zahtevane postopke za priznanje.

Dopolnilno nadomestilo za selitev za mlade s posebnimi potrebami se dodeli bodisi pred bodisi po potovanju. To mora temeljiti na vlogi, ki ji morajo biti priložena dokazila, zlasti o situaciji kandidata.

Dodatne informacije o plačilnih postopkih lahko zagotovijo zavodi za zaposlovanje programa YfEj.

Pregled pravil programa YfEj

Spodnja preglednica vsebuje pregled meril za sodelovanje v programu YfEj, podpornih ukrepov in razpoložljivih finančnih sredstev. Program YfEj ne pokriva drugih stroškov ciljnih skupin, ki niso opredeljeni v preglednici.

KAJ JE „TVOJA PRVA ZAPOSLOITEV EURES“?	Tvoja prva zaposlitev EURES je ciljno usmerjen program mobilnosti, ki pomaga mladim pri iskanju zaposlitve, pripravništva ali vajeništva v EU-28 oziroma državah Efte/EGP (Islandiji in Norveški)	
CILJNE SKUPINE	Mladi	Delodajalci
MERILA UPRAVIČENOSTI ZA CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> → Starost 18 do 35 v času vložitve vloge → Je državljan države EU oziroma države Efte/EGP (Islandije in Norveške) in je zakoniti prebivalec v kateri koli od teh držav → Išče zaposlitev v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP (Islandiji in Norveški) → Ni nujno prvič mobilni kandidat → Ima kakršne koli kvalifikacije ali delovne izkušnje 	<ul style="list-style-type: none"> → Vse organizacije/podjetja, ki so zakonito ustanovljena v državi EU oziroma državi Efte/EGP (Islandiji in Norveški), ne glede na velikost podjetja ali gospodarski sektor → Ravnajo v skladu z delovnim in javnofinančnim pravom držav, v katerih imajo sedež → Finančno podporo lahko koristijo mala in srednje velika podjetja (MSP, tj. podjetja z največ 250 zaposlenimi)
POSREDOVANA DELA	<ul style="list-style-type: none"> → Zaposlitev, pripravništvo in vajeništvo → V državi EU oziroma državi Efte/EGP (Islandiji in Norveški), ki ni država, v kateri ima kandidat stalno prebivališče → So v skladu z nacionalnim delovnim pravom in pravom s področja socialne varnosti; prav tako velja obveznost posredovanja jasnih in preglednih informacij o pravicah in obveznostih strank → Zagotovljeno plačilo in pisno pogodbeno razmerje v trajanju najmanj 6 mesecev → Zaposlitev za polni ali krajši delovni čas (najmanj 50% ekvivalenta polnega delovnega časa) → Posredovana pripravništva in vajeništva morajo zagotoviti doseganje ustreznih učnih ciljev in ustrezno priznanje rezultatov (npr. spričevalo/pisna izjava) 	
IZJEME	<ul style="list-style-type: none"> → Državljan, delodajalec in posredovana dela iz Lihtenštajna, Švicarske konfederacije in tretjih držav → Napoteni delavci → Posredovana dela v institucijah in organih EU ali drugih podobnih mednarodnih organizacijah ali agencijah (npr. OZN, OECD, Svet Evrope itd.) ali mrežah ali organizacijah, ki jih financira EU → Posredovana sezonska ali druga začasna dela z manj kot 6-mesečnim pogodbenim trajanjem → Poklicno usposabljanje ali katera koli druga oblika podpore v obliki usposabljanja, ki je del obveznih zahtev za potrjevanje poklicne usposobljenosti, npr. zdravstveni ali pravni poklici 	

		MLADI		DELODAJALCI	
		Ukrep	Finančni prispevek (znesek na kandidata)	Ukrep	Finančni prispevek (na delodajalca)
PODPORNI UKREPI	NEPOSREDNA FINANČNA POMOČ	Nadomestilo za pot na razgovor <i>(v državi stalnega prebivališča kandidata ali v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP)</i>	Od 100 do 350 EUR za potne stroške glede na razdaljo + dnevni stroški bivanja	Program vključevanja novih mobilnih delavcev, pripravnikov ali vajencev. Vsebuje lahko najmanj enega od naslednjih elementov (osnovno usposabljanje): → strokovno uvajanje → jezikovni tečaj	Od 505 do 1 270 EUR na kandidata, glede na oddaljenost in vrsto programa vključevanja (osnoven ali izčrpen)
		Nadomestilo za selitev	Od 635 do 1 270 EUR, odvisno od ciljne države	Kar koli od navedenega je mogoče kombinirati z upravno podporo in podporo pri namestitvi (izčrpno usposabljanje).	
		Jezikovni tečaj	Povračilo dejanskih prijavljenih stroškov do 1 270 EUR		
		Priznanje kvalifikacij	Povračilo dejanskih prijavljenih stroškov do 1 000 EUR		
		Dopolnilno nadomestilo za selitev	Povračilo upravičenih prijavljenih stroškov do 500 EUR		
	DRUGI PODPORNI UKREPI	Zavodi za zaposlovanje programa YfEj lahko zagotovijo celovit sveženj podpornih storitev za mlade kandidate pred zaposlitvijo, pri zaposlitvi in po zaposlitvi. Na voljo so lahko naslednje brezplačne storitve: → pripravljalo usposabljanje (jezikovno ali drugo potrebno usposabljanje pred odhodom in/ali po prihodu), → podpora v obliki mentorstva.			

„Jezikovni tečaji in napotki svetovalcev so bili dragoceni. Program YfEj se je pokazal kot izredno učinkovita pripravljala vaja za vstop v svet dela.“

Leonardo Maria De Paolis, italijanski medicinski tehnik, zaposlen v Združenem kraljestvu.

Glosar

Ciljne skupine – v tem vodniku se izraz nanaša na mlade in delodajalce (velja za MSP).

Ciljno usmerjen program mobilnosti – prilagojena pobuda za izpolnjevanje potreb ciljnih skupin, gospodarskih sektorjev, poklicev ali držav.

Država stalnega prebivališča – država, v kateri ima perspektivni mladi delavec stalno prebivališče (tj. kraj, kot je naveden na osebni izkaznici ali drugem enakovrednem pravnem dokumentu) v času, ko se prijavi na delovno mesto v drugi državi članici.

EaSI – Program EU za zaposlovanje in socialne inovacije (2014–2020).

Efta/EGP – EGP je bil vzpostavljen 1. januarja 1994 po dogovoru med državami članicami Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta) in Evropsko unijo. Zlasti omogoča Islandiji, Lihtenštajnu in Norveški, da sodelujejo na notranjem trgu EU, tj. da koristijo pravico do prostega pretoka blaga, oseb, storitev in kapitala med vsemi sodelujočimi državami. V programu YfEj lahko skladno s sporazumom o EGP sodelujeta samo Islandija in Norveška.

EU – Evropska unija.

EURES – mreža za sodelovanje med Evropsko komisijo in javnimi zavodi za zaposlovanje iz EGP, ki je bila ustanovljena leta 1993. V sodelovanje EURES je vključena tudi Švica. EURES ima mrežo več kot 1 000 svetovalcev in spletni portal (<http://eures.europa.eu>) s pomembnimi informacijami o trgih dela in prostih delovnih mestih po Evropi. Zagotavlja informacije, nasvete in napotke, usklajuje ponudbo in povpraševanje na trgu dela ter ponuja zaposlitvene storitve za delavce in delodajalce ter vse državljane, ki želijo uveljaviti pravico do prostega gibanja delavcev v EGP.

Iskalec zaposlitve – oseba, ki išče zaposlitev.

Kandidat – mladi iskalec zaposlitve, ki se prijavi za zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP.

Kompetence – dokazana zmožnost uporabljanja znanja, spretnosti in osebne, socialne in/ali metodološke zmožnosti v delovnem ali študijskem okolju ter pri strokovnem in osebnem razvoju.

Mladi mobilni delavec – mladi, ki dela ali je dobil zaposlitev v drugi državi članici EU.

Mladi mobilni iskalec zaposlitve – mladi Evropejec, ki išče zaposlitev v drugi državi članici.

Mladi s posebnimi potrebami – v okviru programa YfEj oseba s posebnimi potrebami pomeni potencialnega udeleženca, ki zaradi svojega stanja, povezanega z zdravjem, in/ali ekonomskega in socialnega ozadja ali geografskega kraja stalnega prebivališča lahko potrebuje dodatno finančno podporo, da bi se lahko udeležil dejavnosti v okviru poklicne mobilnosti.

MSP – malo in srednje veliko podjetje z največ 250 zaposlenimi.

Nadnacionalna mobilnost delovne sile – možnost odhoda iz ene države članice v drugo zaradi priložnosti za zaposlitev.

Nadomestilo – fiksni denarni znesek.

Najbolj oddaljene regije – devet regij v Evropski uniji je razvrščenih med „najbolj oddaljene regije“: Guadeloupe, Francosko Gvajano, Reunion, Martinik, Mayotte in Saint-Martin (Francija), Azore in Madeiro (Portugalska) ter Kanarske otoke (Španija).

Pavšalno financiranje – financiranje, s katerim se krijejo posebne kategorije izdatkov, tako da se uporabijo standardni pavšalni zneski ali lestvice stroškov na enoto.

Posredovanje zaposlitve – postopek zapolnitve prostega delovnega mesta, tj. dejanska zaposlitev prijavenega iskalca zaposlitve ali osebe, ki želi zamenjati službo.

Potni stroški – stroški enosmerne ali povratne poti iz države stalnega prebivališča v ciljno državo.

Pripravništvo – omejeno časovno obdobje delovne prakse študentov ali mladih, ki so nedavno zaključili izobraževanje, v podjetju, javnem organu ali neprofitni organizaciji, da bi v praksi pridobili dragocene delovne izkušnje pred redno zaposlitvijo (tudi: vajeništvo).

Program vključevanja – sveženj, ki obsega vsaj osnovno uvajanje, ki ga delodajalec zagotovi novemu mlademu mobilnemu delavcu, da bi olajšal njegovo vključitev v podjetje. Vključevati mora usposabljanje skupaj z drugimi podpornimi storitvami (ali brez njih).

Spretnosti – sposobnost uporabe znanja in strokovnega znanja za izvedbo nalog in reševanje problemov.

Stroški bivanja – vključujejo nastanitev, prehrano, lokalni prevoz in stroške telekomunikacij ter druge manjše izdatke.

Upravičeni stroški – stroški, ki ob ustreznem upoštevanju meril upravičenosti pomenijo posebne stroške, ki so neposredno povezani z izvajanjem ukrepa.

Usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela – opredelitev primernih kandidatov za določeno delovno mesto.

Usposabljanje na delovnem mestu – pridobivanje poklicnih izkušenj v podjetju kot pripravnik ali vajenec.

Vajeništvo – začasna zaposlitev za usposabljanje na delovnem mestu v podjetju ali drugi organizaciji (glej tudi: pripravništvo).

YfEj – Ciljno usmerjen program mobilnosti: Tvoja prva zaposlitev EURES.

Zaposlitev – delo po navodilih druge osebe, za katerega je oseba plačana.

Zaposlovanje – postopek, s katerim delodajalec zaposli kandidata in tako zapolni prsto delovno mesto.

Zavod za zaposlovanje programa YfEj – organizacija trga dela, s katero je Evropska komisija sklenila sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev za izvajanje dejavnosti YfEj.

Koristne povezave

Nasveti v zvezi s programi pripravnštva in vajeništva:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1045&langId=sl>

EaSI – Program EU za zaposlovanje in socialne inovacije:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=sl>

Enterprise Europe Network, poslovna podpora za MSP: <http://een.ec.europa.eu>

Erasmus +: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sl.htm

Erasmus za mlade podjetnike: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=sl>

Euraxess, informacije in podpora za raziskovalce: <http://ec.europa.eu/euraxess/>

EURES, evropski portal za poklicno mobilnost: <https://ec.europa.eu/eures/page/homepage?lang=sl>

Euroguidance, mreža sistemov poklicnega usmerjanja po vsej Evropi: <http://euroguidance.eu>

Europass: <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/home>

Evropski mladinski portal: http://europa.eu/youth/EU_sl

Europe Direct, informacijska služba za državljane: http://europa.eu/europedirect/index_sl.htm

NARIC, mreža za priznavanje visokošolskih in poklicnih kvalifikacij: <http://enic-naric.net/>

Ploteus (Portal za priložnosti izobraževanja v vsem evropskem prostoru):

<http://ec.europa.eu/ploteus/sl/home>

Priznavanje poklicnih kvalifikacij: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

Solvit, mreža za reševanje problemov: http://ec.europa.eu/solvit/index_sl.htm

Delo v drugi državi EU: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sl&catId=25>

Tvoja Evropa, portal z nasveti za državljane in podjetja: http://europa.eu/youreurope/advice/index_sl.htm

Pridružite se nam na družabnih medijih

- EURESjobs
- EURESjob
- EURES (spletno mesto podjetja)
- EURES Europe

Naročite se na naše glasilo

<http://bit.ly/1NKxnP9>

Prejemajte novice prek RSS

<https://ec.europa.eu/eures/RSSFeed?rssType=public&language=sl>

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm),
pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm),
pri službi Europe Direct (http://europa.eu/eurodirect/index_sl.htm) ali
s klicem na telefonsko številko 0080067891011 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

(* Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Tvoja prva zaposlitev EURES Ciljno usmerjen program mobilnosti

Lažje gibanje in delo/lažje zaposlovanje mladih v Evropi Vodnik za iskalce zaposlitve in delodajalce

Tvoja prva zaposlitev EURES je pobuda, ki jo financira EU, za pomoč:

- mladim Evropejcem pri iskanju zaposlitve, pripravništva ali vajeništva v drugi državi EU oziroma državi Efte/EGP,
- MSP in drugim delodajalcem pri dostopu do obsežnejše baze talentov.

Praktični vodnik, ki zajema:

- zahteve za upravičenost in nasvete, kako se prijaviti,
- informacije o tem, kako dobiti finančno podporo, usmerjeno v zaposlitev,
- nasvete, kje najti dodatne informacije

Začni iskati „Tvojo prvo zaposlitev EURES“ že danes!

Ta publikacija je na voljo samo v elektronski obliki v uradnih jezikih EU ter islandščini in norveščini.

Če želite prejemati redne novice o Generalnem direktoratu za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, se naročite na brezplačen e-bilten na strani

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

Naše publikacije lahko prenesete ali jih brezplačno naročite na strani

<http://ec.europa.eu/social/publications>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

